

Psykologiskt viktigt stöd från Arbetslivsfonden

- Arbetsplats:** Dalsjöfors Kontrollslakteri AB, Senåsa, 516 00 Dalsjöfors, tel. 033-24 90 15
- Kontaktperson:** Per-Åke Larsson, Dalsjöfors Kontrollslakteri
- Arbetslivsfondens handläggare:** Seth Svensson, Älvsborgs län.
- Skribent:** Hans Johansson, HT-information, Borås, tel. 033-25 48 82
- Sammanfattning:** Dalsjöfors Kontrollslakteri AB hade som många andra slakteriföretag arbetsmiljöproblem med bl.a. tunga lyft, ensidiga arbetsbelastningar och arbete i kylda utrymmen. Efter att ha genomfört ett arbetsplatsprogram har man fått individuellt reglerbara arbetsplatser och efter om- och tillbyggnad möjlighet till inomhusarbete där så är möjligt. Arbetsmiljön har härigenom blivit mycket bättre. Även arbetsorganisationen har ändrats i projektet. Genom delegering av ansvar och befogenheter samt möjligheter till arbetsrotation har personalen fått ökad motivation och arbetstillfredsställelse.

Bakgrund

- Stödet från Arbetslivsfonden gjorde att vi vågade ta beslutet om de stora investeringar som behövdes för att förbättra arbetsmiljön, säger Per-Åke Larsson, vd för Dalsjöfors Kontrollslakteri.

- Vi hade i ett par år haft idéer om förbättringar. Efter diskussioner med Arbetslivsfonden fick vi stöd för att våra planer var riktiga.

Dalsjöfors Kontrollslakteri med 20 anställda är privatägt och bedrivs i lokaler byggda i början av 1980-talet. Slakteriverksamheten har vuxit från 530 ton 1982 till 3 776 ton 1993 och beräknas 1997 uppgå till 4500 ton. Leveranser av djur får man från Älvsborgs län, Halland och delar av Småland. De färdiga produkterna levereras till kunder i stora delar av landet, t.ex. Stockholm och Göteborg. För transporter till Göteborg har företaget en egen distributionsbil.

Arbetsmiljöproblemen var traditionsenliga för slakteriindustrin med tunga lyft,

ensidiga arbetsuppgifter, skärskador, halkrisker samt arbete i kylda utrymmen. Problemen ökade i takt med att produktionen växte och under ett par år diskuterades idéer om hur förbättringar skulle ske. Bland de problem som fanns kan nämnas att arbetshöjderna inte var reglerbara, vilket ledde till besvärliga arbetsställningar för stora delar av personalen. Flyttningen av slaktkroppar skedde manuellt. Detta innebar tunga lyft som i kylutrymmen dessutom utfördes i mycket låg temperatur med stor halkrisk.

Mål

Om- och tillbyggnader skulle skapa tillräckliga arbetsutrymmen för slaktpersonalen med tanke på den ökande produktionen samt möjligheter till inomhusarbete för så stora delar av personalen som möjligt.

Genom att göra individuellt reglerbara arbetsplatser ville företaget göra det

möjligt för flera personer att utföra samma arbetsuppgifter i lämplig arbetsställning för var och en. Därigenom underlättades också återgången till arbete för dem som var sjukskrivna på grund av besvär med axlar, rygg och nacke.

Vidare avsåg företagsledningen att genom förändring av arbetsorganisationen, delegera ansvar och beslutanderätt samt införa arbetsrotation för mer omväxlande och intressanta arbetsuppgifter, vilket sammantaget ökar motivationen och arbetstillfredsställelsen för de anställda.

Genomförande

Projektet har pågått från hösten 1992 till slutet av år 1993. Hela personalstyrkan har medverkat vid planeringen av förbättringarnas utformning. Utbildning har skett i yrkesteorin och slaktekonomi. Under ledning av en extern konsult har utbildning skett i nya arbetsmetoder och arbetsrotation för att varje arbetslag självständigt ska kunna svara för planering och fördelning av arbetsuppgifter inom laget. Om- och tillbyggnad av slakteriet har skett, vilket har inneburit att slaktlinjerna förlängts så att det blivit ett ökat utrymme mellan arbetsstationerna. Arbetsplatserna har förbättrats och nivåreglering finns på de flesta av dem. Tekniska lyfthjälpmiddel har installerats och frammatning av djurkroppar sker nu maskinellt.

Automatisk klyvsåg har installerats som ersättning för den manuella klyvsågen. För att komma ifrån dragproblem vid utlastningar har en utlastningskyl med vädertätningar byggts. Dessutom har en spolhall för rengöring av djurtransportbilar byggts. Det gör att personalen slipper det tidigare utomhusarbetet.

Resultat

- Projektet var en önskedröm och vi har uppnått de mål vi hade satt, säger Per-Åke Larsson. Allting har blivit som vi tänkt oss. Motivationen bland personalen har ökat och sjukfrånvaron har minskat kraftigt. Även antalet arbetsskador har minskat, från 21 1991 till 10 1993. Personalomsättningen är obefintlig. Dessutom har produktiviteten ökat med ca 15%.

Värdering

- Projektet har varit mycket positivt, säger Erkki Särkkä i slakteriet. Vi fick själva vara med och styra förändringsarbetet och det har blivit som vi tänkte. Det har nu blivit mycket lättare att arbeta här bland annat beroende på de upphöjda banorna.

- Vi är mycket nöjda med projektet, säger Per-Åke Larsson. Arbetslivsfondens personal har varit mycket bra att ha att göra med under hela projektiden och bidraget var psykologiskt viktigt för att vi skulle våga göra den stora investeringen. Vi har fått oerhört mycket bättre arbetsplats-situationer för de enskilda arbetarna och alla är mer motiverade. Genom den utbildning som skett är vi inte heller så beroende av vissa nyckelpersoner som vi var tidigare.

- Vi står nu starkt rustade inför framtiden med goda möjligheter att öka produktionen och att anställa mer personal. Vårt nästa mål är att under 1994 få ett EU-godkännande, säger en nöjd Per-Åke Larsson.

ISSN 1104-6449
1994

April